

[Електронний ресурс]. – Режим доступу до норм.-правов. докум. : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. 2. Звіт про стан продовольчої безпеки України у 2012 році [Електронний ресурс] / Міністерство економічного розвитку і торівлі України. – Режим доступу до докум. : http://www.me.gov.ua/file/link/149977/file/Zvit_2012.doc. 3. Баланси споживання основних продуктів харчування населенням України за 2012 рік : статистичний збірник; за ред. Н. С. Власенка. – К. : Державна Служба Статистики України, 2013. – 56 с. 4. Закон України “Про державну підтримку сільського господарства України” : станом на 24 червня 2004 р. № 1877-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 49. – С. 527.

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СТАНУ РИНКУ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ

Сенишин О. С., Дзюбенко Н. О.

Львівський національний університет ім. Івана Франка

Ринок кондитерських виробів є один з найбільш розвинених у вітчизняній харчовій промисловості, а його частка у світовому виробництві становить близько 1 %. У зв'язку з тим, що ринок кондитерських виробів демонструє свою успішність функціонування як за сприятливих, так і за кризових умов, дослідження його особливостей представляє значний інтерес для науковців.

Дослідженню тенденцій українського ринку кондитерських виробів присвятили свої праці такі науковці як О. Галушко, А. Гагаріна, О. Мозгова, І. Лазебна, О. Шубін та інші. Проте динамічні зміни на даному ринку зумовлюють необхідність подальших аналітичних та практичних досліджень. Це обумовило мету даного дослідження, що полягає в аналізі сучасного стану розвитку ринку кондитерських виробів України.

Вітчизняний кондитерський ринок характеризується широкою номенклатурою та асортиментом товарів, виробництво яких здійснюється близько 28-ма великими спеціалізованими підприємствами і безліччю дрібними цехами. Загальний обсяг виробництва підприємств складає більше 1 млн. т продукції на рік (табл. 1), що дозволяє повністю забезпечити потреби внутрішнього ринку та експортувати значні обсяги продукції закордон.

Таблиця 1

**Динаміка виробництва кондитерської продукції в Україні
у 2007 – 2012 рр. [1]**

Назва продукції	Роки					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Кондитерські вироби з цукру (включаючи білий шоколад), без вмісту какао	256,0	250,5	266,3	252,2	230	215
Шоколад та інші готові харчові продукти з вмістом какао	328,8	346,2	330,2	351,6	344	341
Печиво солодке і вафлі	358,2	372,8	339,2	367,0	438,5	440,1
Інші кондитерські вироби (торти, тістечка, пироги, пряники, сухе печиво і т. п.)	293,7	299,0	268,4	287,2	234,2	281,7
Всього	1236,7	1268,5	1204,1	1258,0	1246,7	1277,8

Основними компаніями-виробниками продукції на даному ринку є Кондитерська корпорація “ROSHEN”, “Крафт Фудз Україна”, Виробниче об'єднання “Конті”, “АВК”, Львівська кондитерська фабрика “Світоч”, Харківська бісквітна фабрика та “Житомирські ласощі”.

Номенклатура кондитерських виробів поділяється на чотири основні групи: “кондитерські вироби з цукру без вмісту какао”, “шоколад і інші готові харчові продукти з вмістом какао”, “печиво солодке і вафлі” та “інші кондитерські вироби”. Питома вага даних груп у структурі виробництва кондитерських виробів становить 18, 28, 35 та 19 % відповідно.

Аналізуючи експортний потенціал вітчизняної кондитерської промисловості зауважимо, що українські кондитери експортують продукцію у більш ніж 50 країн світу. При цьому підкреслимо, що з року в рік обсяг експорту як у кількісному, так і у вартісному вимірі зростає. Так, якщо у 2008 р. усіх кондитерських виробів було експортовано 373,9 тис. т. на суму 814,5 млн. дол. США, то у 2010 р. обсяг експорту збільшився на 17 %, а сума виручка зросла на 19 %. У 2012 р. вдалося експортувати 445,8 тис. т. кондитерських виробів на суму млн. 1140,8 млн. дол. США [2, 3, 4, 5]. Звернемо увагу, що основним споживачем українських кондитерських виробів традиційно є Російська Федерація, куди надходить 59 % українського експорту даного виду продукції. На ринки країн Азії постачається 7,8 % українського експорту кондитерських виробів, на ринки країн ЄС – 5,6 %, на ринки країн Африки – 1,2 %, на ринки країн Європи – 1,2 %, на ринки країн Америки – 1,2 %.

Північної та Південної Америки – 0,45 %, Африки – 0,03 %, Австралії та Океанії – 0,02 %.

Щодо імпорту товарів кондитерської промисловості, слід зазначити, що у 2012 р. порівняно з 2007 р. спостерігається зростання імпорту “кондитерських виробів з цукру без вмісту какао” на 310 %, “шоколаду і інших готових харчових продуктів з вмістом какао” – на 23 % та зниження обсягів імпорту кондитерських виробів за групою “хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби з вмістом або без вмісту какао” [2, 5]. Таким чином у 2012 р. в Україну було імпортовано 76,5 тис. т. кондитерських виробів за трьома вищезазначеними продуктовими групами на суму 392,9 млн. грн. Підкреслимо, що основні поставки кондитерської продукції надходять з Росії та країн Європейського Союзу. Так, у 2012 р. близько 68 % загального обсягу імпорту продукції належало Російській Федерації, 6 % належало Туреччині, 2 % – Китаю, а на долю Італії, Німеччини, Польщі та Чехії припадало 13 %.

Отже, можна зробити висновок, що кондитерський ринок України протягом 2007-2012 рр. активно розвивався. Основні товаровиробники створили холдинги та корпорації, адаптували своєю продукцію до нових вимог і потреб споживачів, налагодили постачання як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, покращили якість та розширили асортимент продукції, вивели на ринок інноваційні продукти й нові торгові марки. На даний момент кондитерських ринок характеризується достатньою насиченістю з тенденцією поступового витиснення із внутрішнього ринку як західного, так і російського товаровиробника.

1. *Виробництво основних видів промислової продукції за 2003-2012 рр. за даними Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.ukrstat.gov.ua/>* 2. *Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу за січень-грудень 2012 р. за даними Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.ukrstat.gov.ua/>* 3. *Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу за січень-грудень 2010 р. за даними Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.ukrstat.gov.ua/>* 4. *Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу за січень-грудень 2008 р. за даними Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.ukrstat.gov.ua/>* 5. *Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу за січень-грудень 2007 р. за даними Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.ukrstat.gov.ua/>*